

مقاله گزارش کوتاه

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دوره ۲۰، مهر ۱۴۰۰، ۸۴۴-۸۳۵

بررسی رابطه سیستم فعال ساز رفتاری و برون گرایی با عزت نفس در دانشجویان خراسان شمالی در سال ۱۳۹۵: یک گزارش کوتاه

روح‌الله احمدیان^۱، معصومه کرامتی^۲، سیدعقیل نسیمی^۳

دریافت مقاله: ۹۹/۱۱/۱۸ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۹۹/۱۲/۱۰ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۰۰/۳/۱۸ پذیرش مقاله: ۰۰/۳/۱۹

چکیده

زمینه و هدف: عزت‌نفس عامل مهمی در سازگاری اجتماعی و عاطفی است. هدف این پژوهش تعیین رابطه بین سیستم فعال‌ساز رفتاری و برون‌گرایی با عزت‌نفس در دانش‌جویان می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش توصیفی، جامعه آماری شامل دانشجویان خراسان‌شمالی در سال ۱۳۹۵ بود که از بین ۱۴۰۰ نفر ۳۲۰ نفر بر مبنای جدول Krejcie&Morgan به صورت در دسترس انتخاب و به پرسش‌نامه عزت‌نفس Coopersmith Self-esteem Inventory، پرسش‌نامه شخصیتی Gray- Wilson و پرسش‌نامه شخصیتی Eysenck پاسخ دادند، داده‌ها با آزمون همبستگی Pearson و رگرسیون خطی چندگانه تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد بین سیستم فعال‌ساز رفتاری و برون‌گرایی با عزت‌نفس رابطه وجود دارد ($p < 0/001$). همچنین سیستم فعال‌ساز رفتاری و برون‌گرایی فقط ۴۴ درصد از تغییرات عزت‌نفس دانشجویان را به خود اختصاص می‌دهند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود از طریق مداخلاتی نظیر آگاهی‌بخشی، آموزش و ارزیابی روان‌شناختی میزان برون‌گرایی و فعال‌ساز رفتاری توسط مراکز مشاوره، دانشجویان مستعد شناسایی و اقدامات پیش‌گیرانه به‌عمل آورند.

واژه‌های کلیدی: سیستم فعال‌سازی رفتاری، برون‌گرایی، عزت‌نفس، شخصیت، دانشجویان، خراسان‌شمالی

۱- کارشناسی ارشد مشاوره، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی قوچان، قوچان، ایران

۲- نویسنده مسئول) استادیار گروه عمومی، دانشکده علوم پایه و معارف، مجتمع آموزش عالی فنی مهندسی اسفراین، اسفراین، ایران

تلفن: ۰۵۸-۳۷۲۶۶۵۳۹ دورنگار: ۰۵۸-۳۷۲۶۶۵۳۹، پست الکترونیکی: Masoomeh.keramati@yahoo.com

۳- دکتری علوم قرآن و حدیث، مدیر گروه معارف، دانشگاه آزاد اسلامی اسفراین، خراسان‌شمالی، اسفراین، ایران

مقدمه

عزت نفس از جمله سازه‌های روان‌شناختی است که همواره مورد توجه بسیاری از روانشناسان و پژوهش‌گران قرار گرفته است [۱] که می‌تواند به دانشجویان در کنار آمدن با استرس‌ها و فشارهای دوره دانشجویی یاری نماید، عزت نفس عامل مهمی در سازگاری اجتماعی و عاطفی افراد تلقی می‌شود و جزئی از سلامت روانی شخص است [۲]. Hinton عزت نفس بالا، را پوشش محافظی می‌داند که انسان را در مقابل مشکلات و مسائل زندگی توانمندتر می‌کند [۳]. عزت نفس، اعتماد به توانایی خود در اندیشیدن و کنار آمدن با چالش‌هاست [۴] و انسان را در مقابل اضطراب و افسردگی حمایت نموده و شیوه‌های مقابله‌ای فرد را بهبود بخشیده و موجب ارتقای سطح سلامت روان می‌شود [۵]. به این خاطر عوامل مؤثر بر عزت نفس مورد توجه بوده و از متغیرهای مورد توجه پژوهش‌گران شخصیت و ویژگی‌های شخصیتی (Personality Character) می‌باشد. Allport معتقد است شخصیت می‌تواند در تمام اعمال انسانی بروز کند. وی کارآیی چندوجهی شخصیت و ابعاد آن در شکل‌گیری رفتارهای سازگارانه و به دور از تنش و کشمکش‌های اخلاقی و رفتاری را نشان داده است [۶].

Gramstad, Gjestad & Haver معتقدند بسته به نوع شخصیت، هر فرد در مقابل فشار روانی عکس‌العمل ویژه‌ای دارد. برخی در مواجهه با مشکلات در خود فرو می‌روند. برخی به ابراز احساسات و هیجان‌های خود می‌پردازند [۷]. Eysenck الگوی شخصیت و انگیزش دو بعدی بر پایه عصب

روانشناختی پیشنهاد کرد و با طرح ویژگی‌هایی نظیر درون‌گرایی و برون‌گرایی، روان‌رنجورخویی و روان‌پریشی‌گرایی تلاش نمود تا برای هر یک، ساختار و عملکرد زیستی معینی را معرفی نماید. زیرا روان‌رنجوری با هیجان ناخوشایند و برون‌گرایی با هیجان خوشایند ارتباط مستقیم دارد. در ادامه Gray با مطالعه دستگاه‌های مغزی درگیر انواع رفتار و تجربه‌های ذهنی-هیجانی بیان کرد که هیجان‌ها از طریق بخش‌های مختلفی از مغز تنظیم می‌شوند. سیستم بازداری رفتاری فعال‌ساز رفتاری مبتنی بر حساسیت افراد به پاداش و تنبیه است، رفتار و عواطف به وسیله تفاوت‌های فردی در سیستم فعال‌ساز رفتاری و سیستم بازداری رفتاری مشخص می‌شود [۸].

پژوهش‌گران عوامل گوناگونی را در رابطه با عزت نفس مورد بررسی قرار دادند. در پژوهشی که توسط Jashni صورت پذیرفت، نشان داد بین ویژگی شخصیتی برون‌گرا با عزت نفس رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. [۹]. Rawlings نشان داد که سیستم فعال‌ساز رفتاری با تسلط درونی و گرایش به عملکرد رابطه مثبت و با تسلط بیرونی و اجتناب به عملکرد رابطه منفی دارد. [۱۰] Erdle & Rushton نشان دادند بین عوامل سیستم بازداری رفتاری، انتظار پاداش و تنبیه، عزت نفس و عاطفه مثبت و منفی با عوامل عمومی شخصیتی رابطه معنی‌داری وجود دارد. [۱۱]. Nader hajloo نشان داد بین سیستم فعال‌ساز و سیستم بازدار رفتاری در پیش‌بینی مشکلات روانشناختی رابطه وجود دارد. پژوهش Oguchi نشان‌دهنده رابطه بین سیستم فعال‌ساز رفتاری با اضطراب است [۱۲]. پژوهش Abdi R,

مطالعه حاضر با کد اخلاق ۲۰۶۲۱۶۰۲۹۴۲۱۳۸ در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان به تصویب رسیده است. ۲۴۴ مرد (۷۶/۳) و ۷۶ زن (۲۳/۷) که سنین ۱۸ تا ۲۲ سال ۲۶۲ نفر (۸۱/۹) و ۲۳ تا ۲۷ سال ۳۴ نفر (۱۰/۶) و ۲۸ تا ۳۳ سال ۲۴ نفر (۷/۵) در این تحقیق شرکت کردند روش جمع‌آوری اطلاعات به صورت حضوری و خود گزارشی از طریق توزیع پرسش‌نامه که از اردیبهشت تا خردادماه در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت. داده‌های جمع‌آوری شده با آزمون همبستگی Pearson و رگرسیون خطی چندگانه تحلیل شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از برنامه نرم‌افزاری SPSS نسخه ۲۰ صورت پذیرفت.

پرسش‌نامه عزت‌نفس Coopersmith Self-esteem Inventory

این پرسشنامه شامل ۵۸ ماده است که احساسات، عقاید یا واکنش‌های فرد را توصیف می‌کند و آزمودنی به این مواد با علامت‌گذاری در چهار خانه: به من شبیه است (بلی): به من شبیه نیست (خیر) پاسخ دهد. مواد هریک از این مقیاس‌ها عبارتند از: مقیاس عمومی ۲۶ ماده، مقیاس اجتماعی ۸ ماده، مقیاس خانوادگی ۸ ماده، مقیاس آموزشی ۸ ماده و مقیاس دروغ ۸ ماده. شیوه نمره‌گذاری این آزمون به صورت صفر و یک است. در برخی از سؤال‌ها پاسخ بلی یک نمره و پاسخ خیر صفر می‌گیرد و باقی سؤال‌ها به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. نمره کلی با جمع کردن نمرات ۴ مقیاس بالا به دست می‌آید. نمره مقیاس دروغ در مجموع نمرات محاسبه نمی‌شود. حداکثر نمره کلی عزت‌نفس مساوی ۵۰ می‌باشد. در تحقیق Fathi Ashteyani

Chalbianloo و پژوهش Sepah سازگاری روانی اجتماعی و عاطفی، اختلالات رفتاری را با سیستم فعال‌ساز رفتاری نشان می‌دهد، و پژوهش Gawda اختلالات شخصیت با این سیستم را نشان می‌دهد [۱۳].

با وجود اهمیت موضوع تحقیقات اندکی در این زمینه صورت گرفته است. تلاش در جهت شناخت عوامل تأثیرگذار بر عزت‌نفس می‌تواند بسیار ارزنده و مهم باشد؛ با شناخت این عوامل می‌توان در جهت تدوین مدل‌های آموزشی و مداخله‌ای ارتقاء دهنده عزت‌نفس اقداماتی را به کار بست. لذا هدف مطالعه حاضر تعیین رابطه سیستم فعال‌ساز رفتاری و برون‌گرایی با عزت‌نفس در دانشجویان بود.

مواد و روش‌ها

جامعه آماری پژوهش، دانشجویان خراسان شمالی در سال ۱۳۹۵ در رشته‌های مکانیک، مواد، برق، کامپیوتر، پرستاری، بهداشت عمومی می‌باشند. حجم جامعه حدود ۱۴۰۰ نفر اعلام شده است. با توجه به جدول کرجسی و مورگان، ۳۲۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابتدا تعداد ۴۲۲ دانشجو انتخاب شد. سپس از بین رشته‌های انتخاب شده، ۳۲۰ نمونه در دسترس انتخاب شدند، با هماهنگی با اساتید و حضور در کلاس‌های صبح و عصر اطلاعات لازم مبنی بر محرمانه بودن اطلاعات ارائه، و از دانشجویان خواسته شد با توجه به اینکه این پرسش‌نامه‌ها به طور کلی، تحلیل می‌گردند به طور صادقانه به پرسش‌نامه پاسخ دهند. معیار ورود تمایل به شرکت دانشجویان در پژوهش و معیار خروج عدم تمایل به شرکت در پژوهش بود.

[۱۴] میانگین و انحراف معیار این پرسش‌نامه به ترتیب ۳۴/۸۶ و ۸/۴۷ گزارش شده است. اعتبار و روایی این آزمون چندین بار برآورد و نسخه نهایی آن به‌طور جداگانه در مورد آزمودنی‌های انگلیسی و عرب زبان اجرا شد. در ایران ضریب پایایی پرسش‌نامه برابر با ۰/۷۹ برآورد شده است.

پرسشنامه شخصیتی گری- ویلسون

این پرسشنامه میزان فعالیت سیستم‌های مغزی رفتاری و مؤلفه‌های آنان را ارزیابی می‌کند، یک پرسشنامه خودارزیابی شخصیتی است و شامل ۱۲۰ ماده است. برای هر یک از سؤال‌های پرسش‌نامه سه گزینه «بلی»، «خیر» و «نمی‌دانم» وجود دارد. [۱۴]. در برخی از مواد گزینه «بلی» ۲ نمره، «نمی‌دانم» ۱ نمره و «خیر» صفر نمره و در برخی دیگر گزینه «بلی» صفر نمره، «نمی‌دانم» ۱ نمره و «خیر» ۲ نمره تعلق می‌گیرد. زمینه اعتبار این پرسش‌نامه، در مؤلفه‌های روی‌آوری، اجتناب فعال، اجتناب منفعل، خاموشی، جنگ و گریز به این ترتیب به دست آورده‌اند: برای مردان ۰/۷۱، ۰/۶۱، ۰/۵۸، ۰/۶۱، ۰/۶۵ و ۰/۶۵ و برای زنان ۰/۶۸، ۰/۳۵، ۰/۵۹، ۰/۶۳، ۰/۷۱ و ۰/۷۱؛ که بیان‌گر ثبات درونی مناسب آزمون است. هم‌چنین با استفاده از همبستگی میان مؤلفه‌های Gray- Wilson Personality Questionnaire و پرسشنامه شخصیتی Eysenck، روایی هم‌گرایی آزمون را نشان دادند [۱۴].

پرسش‌نامه شخصیتی Eysenck's personality Questionnaire

نظریه سه عاملی شخصیت، نسخه اولیه آن در سال ۱۹۶۷ مخصوص کودکان و بزرگسالان جهت سنجش برخی جنبه‌های شخصیت از جمله برون‌گرایی، درون‌گرایی، تشخیص برخی اختلال‌های شخصیت مانند روان‌پریشی، جامعه‌ستیزی، روان‌رنجورخویی و مقبولیت اجتماعی استفاده شده است. فرم حاضر برای افراد ۱۶ سال به بالا تهیه شده است. این پرسش‌نامه ۴۸ سؤال خودسنجی است که شامل سه بعد شخصیت روان‌آزوده‌گرایی (۱۱۲ آیتم) برون‌گرایی/درون‌گرایی (۱۱۲ آیتم) و روان‌پریش‌گرایی (۱۱۲ آیتم) و مقیاس دروغ سنج می‌باشد. پایایی و اعتبار این آزمون توسط Bakhshi pour انجام شده. پایایی به‌دست آمده برای مقیاس: ۶۷p درصد برای مقیاس ۸۹E درصد برای مقیاس ۹۰N درصد و برای مقیاس ۸۹L درصد بود برای مقیاس همسانی درونی نیز برای مقیاس ۷۷E درصد برای مقیاس ۷۴N درصد برای مقیاس ۵۲P درصد برای مقیاس L61 به‌دست آوردند. فرمت ۵۷ سؤالی این پرسش‌نامه به زبان فارسی موجود است ولی نسخه ۹۰ سؤالی دارای پیشنهاد تجربی و علمی قوی‌تری است و اعتبار و روایی آن در نمونه‌های جمعیتی بزرگ‌تری مورد تأیید قرار گرفته است. در تحقیق Baraheni، اعتبار آزمون برای مقیاس‌های E، N، و L به ترتیب ۰/۶۹، ۰/۷۷، و ۰/۴۷ گزارش شده است. Normohamadi، به ترتیب اعداد ۰/۶۳، ۰/۷۸، و ۰/۵۶ را گزارش کرده‌اند [۱۵].

نتایج

در این مطالعه توصیفی، که در سال ۱۳۹۵ بر روی ۳۲۰ نفر از دانشجویان صورت گرفت ۷۶/۳ درصد (۲۴۴ نفر) از پاسخ‌گویان مرد و ۲۳/۷ درصد (۷۶ نفر) زن و ۸۱/۹ درصد از پاسخ‌گویان در گروه سنی ۱۸ تا ۲۲ سال (۲۶۲ نفر)، ۱۰/۶ درصد در گروه سنی ۲۳ تا ۲۷ سال (۳۴ نفر) و ۷/۵ درصد در گروه سنی ۲۸ تا ۳۲ سال (۲۴ نفر) قرار دارند. در محاسبه شاخص‌های توصیفی عزت‌نفس و مؤلفه‌های آن میانگین عزت‌نفس ۴۴/۰۷ درصد و انحراف معیار آن ۳/۵۵ که کم‌ترین نمره ۳۱ و بیش‌ترین نمره ۴۷ می‌باشد و مقیاس خانوادگی میانگین ۴/۳۷ درصد و انحراف معیار ۰/۸۹ که کم‌ترین نمره ۲ و بیش‌ترین نمره ۵ می‌باشد. در مؤلفه اجتماعی میانگین ۵/۴۲ درصد انحراف معیار ۱/۱۷ درصد که کم‌ترین نمره ۲ و بیش‌ترین نمره ۶ می‌باشد و مؤلفه شغلی میانگین ۵/۵۱ درصد و انحراف معیار ۱/۸۸ / نیز کم‌ترین نمره ۲ و بیش‌ترین نمره ۶ می‌باشد و مؤلفه تحصیلی میانگین ۶/۴۵ درصد و انحراف معیار ۰/۷۶ که کم‌ترین نمره ۳۵ و بیش‌ترین نمره ۷ می‌باشد و مؤلفه عمومی میانگین ۲۲/۳۰ درصد و انحراف معیار ۱/۲۳ که کم‌ترین نمره ۱۸ و بیش‌ترین نمره ۲۳ بود که بیان‌گر این است که میانگین مؤلفه‌های عزت‌نفس در بین دانشجویان در سطح نسبتاً مطلوبی قرار دارد. همچنین در محاسبه شاخص توصیفی سیستم فعال‌ساز رفتاری و برون‌گرایی. سیستم فعال‌ساز رفتاری دارای میانگین ۴۱/۳۸ درصد و انحراف معیار ۲/۹۲ (کم‌ترین نمره ۳۰

بیش‌ترین نمره ۴۳) و مؤلفه جستجوی هیجان دارای میانگین ۱۲/۴۹ درصد و انحراف معیار ۰/۷۷ (کم‌ترین نمره ۱۲ بیش‌ترین نمره ۱۵) و مؤلفه پاسخ‌دهی به پاداش دارای میانگین ۱۲/۴۵ و انحراف معیار ۰/۹۰ (کم‌ترین ۱۰ و بیش‌ترین نمره ۱۳) و مؤلفه برون‌گرایی دارای میانگین ۳۹/۴۵ و انحراف معیار ۱/۳۲ (کم‌ترین نمره ۳۰ و بیش‌ترین نمره ۴۰) می‌باشد. میانگین و انحراف استاندارد نمره کسب شده بیانگر این است که میانگین سیستم فعال‌ساز رفتاری و برون‌گرایی در بین دانشجویان در سطح بالایی قرار دارد.

در بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد، در این آزمون، سطوح احتمال (مقدار P) در کلیه متغیرهای تحقیق بزرگ‌تر از سطح خطا ۰/۰۱ بود. با توجه به مقدار P و عدم رد فرضیه صفر، توزیع داده‌ها منطبق بر توزیع نرمال قلمداد می‌گردد. چون سطح معناداری $p < 0.01$ از مقدار پیش‌فرض $(\alpha = 0.05)$ کوچک‌تر است. بنابراین فرض صفر رد و فرضیه تحقیق پذیرفته می‌شود. سیستم فعال‌ساز رفتاری و برون‌گرایی فقط ۴۴ درصد از تغییرات عزت‌نفس دانشجویان را به خود اختصاص می‌دهند. متغیر برون‌گرایی با ضریب تأثیر (۰/۲۹) در مدل رگرسیون باقی می‌ماند و قادر می‌باشد، تا عزت‌نفس دانشجویان را تبیین نماید. اما متغیر سیستم فعال‌ساز رفتاری با توجه به سطح معناداری (۰/۰۹)، که از مقدار پیش‌فرض (۰/۰۵) / بیش‌تر است از مدل حذف می‌گردد و قادر به پیش‌بینی عزت‌نفس نمی‌باشد.

جدول ۱- محاسبه ضرایب رگرسیون

مقدار P	T	ضرایب استاندارد		ضرایب غیر استاندارد شده		شاخص‌های آماری	مدل
		Beta	خطای استاندارد	B	خطای استاندارد		
۰/۲۱	۱/۲۵	-	۸/۲۶	۱۰/۳۸		مقدار ثابت	
۰/۰۹	۱/۶۹	۰/۱۷	۰/۲۸	۰/۴۷		سیستم فعال‌ساز رفتاری	
۰/۰۰۵	۲/۸۵	۰/۲۹	۰/۱۲	۰/۳۶		برون‌گرایی	

($\alpha=0/05$) کم‌تر است، می‌توان گفت بین سیستم فعال‌ساز رفتاری با عزت‌نفس در دانش‌جویان رابطه وجود دارد و این دو متغیر در جهت هم تغییر می‌کنند؛ یعنی افزایش سیستم فعال‌ساز رفتاری باعث افزایش عزت‌نفس دانش‌جویان می‌گردد و بالعکس.

بر اساس ضرایب استاندارد نشده می‌توان معادله رگرسیونی را برای پیش‌بینی میزان «عزت‌نفس» بر حسب متغیرهای وارد شده در مدل تنظیم کرد: $10/38$ عزت‌نفس = (سیستم فعال‌ساز رفتاری) $0/47 + 0/36$ (برون‌گرایی) با توجه به ضریب اطمینان 95% و سطح معناداری آزمون ضریب همبستگی پیرسون $p < 0/01$ که از مقدار پیش‌فرض

جدول ۲- ضریب همبستگی پیرسون بین سیستم فعال‌ساز رفتاری، برون‌گرایی با عزت‌نفس

مقدار P	مقدار ضریب همبستگی	تعداد	شاخص آماری
			متغیر
$< 0/001$	۰/۴۲	۳۲۰	سیستم فعال‌ساز رفتاری
$< 0/001$	۰/۴۸	۳۲۰	جستجوی هیجان
$< 0/001$	۰/۶۲	۳۲۰	سائق
$< 0/001$	۰/۴۹	۳۲۰	پاسخ‌دهی به پاداش
$< 0/001$	۰/۳۸	۳۲۰	برون‌گرایی

رفتاری ارتباط دارد. با فعالیت این سیستم و ترشح هورمون دوپامین حساسیت فرد بالا می‌رود و به دریافت پاداش بالقوه حساس می‌شود. سیستم فعال‌ساز رفتاری به‌عنوان یک سیستم انگیزشی ترغیب‌کننده، فرد را به سمت هیجان، وجد و محرک‌های خوشایند می‌کشاند و ایشان را به سمت فعالیت‌های تقویت‌کننده مشتاق نموده؛ و هیجان‌ات مثبتی را در دانش‌جویان به‌وجود آورد و از شدت هیجان‌ات منفی بکاهد و در نهایت می‌تواند عزت‌نفس بیش‌تری عاید فرد نماید

بحث

نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که ۴۴ درصد از تغییرات عزت‌نفس دانش‌جویان را متغیرهای سیستم فعال‌ساز رفتاری و برون‌گرایی پیش‌بینی نمودند. این یافته با نتایج پژوهش‌های Erdle, S., Rushton [۹]، Jashni [۱۱] و Kasch, K. L., Rottenberg, J., Arnow, B. A. & Gotlib همسو می‌باشد. در رابطه با تبیین این یافته می‌توان گفت به نظر می‌رسد آزادسازی دوپامین با فعالیت سیستم فعال‌ساز

پرسش‌نامه از محدودیت دیگری است که برای دستیابی به نتایج بهتر استفاده از روش‌های اندازه‌گیری متفاوت و اجرای پژوهش در دیگر مناطق جغرافیایی پیشنهاد می‌گردد.

نتیجه‌گیری

با توجه نتایج توصیه می‌شود از طریق مداخلاتی نظیر آگاهی بخشی، آموزش و ارزیابی روان‌شناختی دانشجویان توسط مراکز مشاوره دانشجویی، میزان برون‌گرایی و سیستم فعال‌ساز رفتاری را مورد ارزیابی قرار دهند. دانشجویان مستعد را در این زمینه شناسایی و اقدامات پیش‌گیرانه به‌عمل آورند اقداماتی روان‌شناختی هم‌چون آموزش‌های روانی و مهارت‌های زندگی.

تشکر و قدردانی

نگارندگان از مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان مخصوصاً معاونت پژوهشی آن دانشگاه تشکر و قدردانی می‌نمایند.

[۱۲] همچنین نتایج نشان داد که بین سیستم فعال‌ساز رفتاری و مولفه‌های آن با عزت‌نفس رابطه مثبت و معناداری وجود دارد؛ در یکی از معدود پژوهش‌های انجام شده Erdle و Rushton نشان دادند بین عوامل عمومی شخصیتی، سیستم بازداری و فعال‌سازی رفتاری، انتظار پاداش و تنبیه با عزت‌نفس رابطه معناداری وجود دارد. به این ترتیب فعالیت سیستم مغزی فعال‌ساز رفتاری در دانشجویان موجب می‌گردد تا دانشجویان بیش‌تر رویدادهای مثبت را در حافظه یادآوری نمایند، و رویدادهای منفی را که می‌تواند بر ارزش‌گذاری درونی در مورد خود اثر منفی داشته باشد کم‌تر پردازش نمایند که این موارد می‌تواند در نهایت منجر می‌شود نظر مثبت‌تری را نسبت به خود داشته و عزت‌نفس بیش‌تری داشته باشند. از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به حجم کم نمونه پژوهشی و محدود بودن جامعه آماری به خراسان شمالی اشاره کرد. در نظر نگرفتن متغیرهایی چون مسکن، وضعیت اقتصادی، معدل تحصیلی و استفاده صرف از

References

- [1] Eskandarnejad M, Ashkriz N . Awareness of physical abnormalities and its effect on self-esteem and body image of female students. *J Sports Management and Motor Behav* 2015; 11(21) 11: 103-10. [Farsi]
- [2] Rezaei T, Bayani A A, Shariatnia K. The prediction of mental health based on variables of Self-esteem, life satisfaction and hope among College students. *Iran J Health Educ Health Promot* 2015; 3(3): 242-52. [Farsi]

- [3] Hinton S A way to increase marital satisfaction among people on the verge of separation. *International J Counselling Psy* 2015; 2(6): 28-39.
- [4] Mehrandish N, salimibajestani H, Naeimi E. The Components of Loneliness of Teenage Girls Based on Their Lived Experiences. *JCR* 2019; 18 (70) :4-34. [Farsi]
- [5] Aghajari P, Hosseinzadeh M, Mahdavi N, Hashtroudizadeh M, Vahidi M. The effectiveness of life skills training on intrinsic and extrinsic learning motivation, academic achievement, and self-esteem in nursing students. *JNE* 2015; 4 (2) :18-27. [Farsi]
- [6] Masrabadi J, Zavar T, Jabbari S . The Role of Affection toward School, Personality Traits and Academic Performance in Differentiating between Self-disciplined Students and those with Disciplinary Problems. *J Education and Evalu* 2015; (29) 8: 93-108 [Farsi]
- [7] Gramstad TO, Gjestad R, Haver B. Personality traits predict job stress, depression and anxiety among junior physicians. *J BMC Med Educ* 2013; 13: 150.
- [8] Kimbrel NA, Meyer EC, DeBeer BB, Mitchell JT, Kimbrel AD, Nelson-Gray RO, Morissette SB. Reinforcement sensitivity and social anxiety in combat veterans. *Personality and Individual Differe* 2016; 98: 171-5.
- [9] Jashni H, Keramati H, Amiri H. Investigating the Relationship between Personality Traits and the Source of Students' Control and Self-Esteem, International Conference on Humanities and Behavioral Studies, Tehran, *Vira Capital of Ideas* 2014; 1-18. [Farsi]
- [10] Rawlings A. Effects of BIS/BAS on achievement goal orientations. Master's Thesis, *Faculty of Behavioural Sciences, University of Helsinki*.
- [11] Erdle S, Rushton JP. The general factor of personality, BIS – BAS, expectancies of reward and punishment, self – esteem and positive and negative affect. *Personality and Indivi Differ* 2010; 48(6): 762-66.
- [12] Oguchi M, Takahashi F. Behavioral inhibition/ approach systems constitute risk/protective pathways from ADHD symptoms to depression and anxiety in undergraduate students. *Pers and Indivi Differ* 2019; 144: 31-5.

- [13] Gawda B. Cross-cultural studies on the prevalence of personality disorders. *Current Issues in Person Psy* 2019; 6 (4): 318-29.
- [14] Fathi Ashtiani A. Psychological tests, personality assessment and mental health. Tehran Press. *Besat Publications* 2014. [Farsi]
- [15] Ganji M. Psychopathology based on 5.DSM, *Salavan Publications, Tehran* 2019; 1(4): 1-546. [Farsi]

Investigating the Relationship between Behavioral Activation System and Extraversion and Self-Esteem of Students in North Khorasan in 2016: A Short Report

R. Ahmadyan¹ M. Keramati², S. A. Nasimi³

Received: 06/02/2021 Sent for Revision: 28/03/2021 Received Revised Manuscript: 08/06/2021 Accepted: 09/06/2021

Background and Objectives: Self-esteem is an important factor in social and emotional adjustment. The aim of this study was to determine the relationship between behavioral activation system and extraversion and self-esteem in students.

Materials and Methods: In this descriptive study, the statistical population included North Khorasan students in 2016. Out of 1400 people, 320 people were randomly selected based on Krejcie & Morgan table by convenience sampling and answered the Coopersmith Self-esteem Inventory, Gray-Wilson Personality Questionnaire, and Eysenck Personality Questionnaire. Data were analyzed using Pearson's correlation and multiple linear regression.

Results: The results showed that there is a relationship between behavioral activation system and extraversion and self-esteem ($p < 0.001$). Also, the behavioral activation system and extraversion account for only 44% of students' self-esteem changes.

Conclusion: According to the results, it is suggested that students be identified and take preventive measures through interventions such as awareness, education and psychological evaluation of the degree of extraversion, and behavioral activation by counseling centers.

Key words: Behavioral activation system, Extraversion, Self-esteem, Personality, Students, North Khorasan

Funding: This study was funded Quchan Azad University, Faculty of Psychology.

Conflict of interest: None declared.

Ethical approval: The Research Committee of Islamic Azad University, Quchan Branch, approved the study (20621602942138).

How to cite this article: Ahmadyan R, Keramati M, Nasimi SN. Investigating the Relationship between Behavioral Activation System and Extraversion and Self-Esteem of Students in North Khorasan in 2016: A Short Report. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2021; 20 (7): 835-44. [Farsi]

1- MSc in Counseling, Dept. of Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Quchan Branch, Quchan, Iran, ORCID: 0000-0002-4044-4867

2- Assistant Prof., Dept. of General Subjects, Faculty of Maaref and Basic Sciences, Esfarayen Higher Education Complex of Engineering & Technology, Esfarayen, Iran, ORCID: 0000-0002-0897-1368
(Corresponding Author) Tel: (058) 37266539, Fax: (058) 37266539 E-mail: Masoomeh.keramati@yahoo.com

3- PhD in Quranic and Hadith Sciences, Director of Maaref Dept., Islamic Azad University, Esfarayen Branch, Esfarayen, Iran ORCID: 0000-0001-7873-2269